

Pähkinäkuoressa

Henri Mikkola, Arttu Vainio, Eero Aalto, Minna Salorinne,
Pekka Mustonen

8.6.2022

Kriisejä ja kohoavien kustannusten aikaa – Talouden kehitys ja näkymät Helsingissä 2021–2022

Tutkimuksen tarkoitus

2020-luku on käynnistynyt taloudellisten ja yhteiskunnallisten kriisien varjostamana. Tässä raportissa kuvataan, miten Helsingin elinkeinoelämä ja työmarkkinat ovat selvinneet ensin koronapandemian ja sen jälkeen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttamista taloudellisista häiriöistä. Raportti alkaa maailmantalouden ja Suomen taloudellisen toimintaympäristön muutosten kuvauksella. Sen jälkeen käsitellään Helsingin erityispiirteitä sekä taloudessa tapahtuneita ja odotettavissa olevia muutoksia. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat esimerkiksi talouden kokonaistuotanto, työllisyys ja työttömyys, helsinkiläisten palkat ja Helsingin kaupungin verotulot sekä eri toimialojen kehitys ja siihen liittyvät pitkän aikavälin trendit.

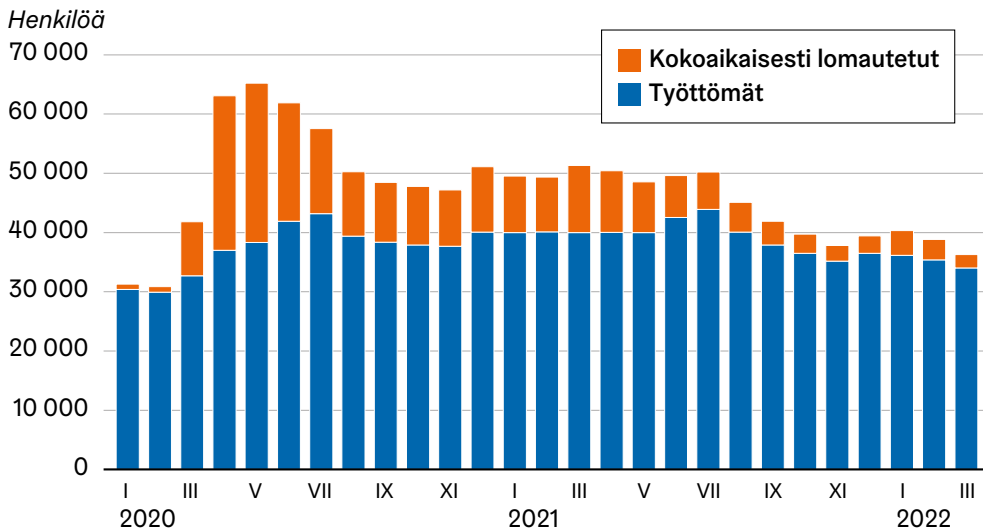
Aineisto:

Tutkimuksen tilastotiedot ovat pääosin peräisin Tilastokeskuksen aineistoista. Suurin osa käytetystä aineistosta on vapaasti saatavilla, mutta osa on Helsingin kaupungin tilausaineistoa. Tilastotiedon lähteitä ovat myös muun muassa Eurostat, Tulli ja Kela. Näiden numeristen aineistojen lisäksi työssä on käytetty lukuisia ajankohdaisia tutkimusjulkaisuja.

Päätulokset

- Suomen BKT laski 2,3 prosenttia vuonna 2020, mutta vuonna 2021 talous kasvoi jälleen 3,5 prosenttia. Useimmissa muissa Euroopan maissa vaihtelut olivat tätä jyrkempiä.
- Työllisyysaste (15–64 v.) oli vuonna 2021 Helsingissä 74,1 prosenttia, lähes kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2021 lopussa työttömyysaste (TEM) oli 11,2 prosenttia, mikä on lähes sama kuin koko maassa keskimäärin. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut.
- Matkailu-, kulttuuri- ja ravintola-alat kärsivät koronapandemiasta merkittävästi. Toisaalta informaatio- ja viestintäalan kasvu jatkui pandemiasta huolimatta.
- Pääkaupunkiseudun kuluttajien ja Uudenmaan yritysten odotukset tulevasta taloudellisesta kehityksestä ovat heikentyneet. Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa talouteen monin tavoin ja Suomen talouskasvua koskevia ennusteita on päivitetty maltillisemmiksi. Kiihtyvä inflaatio, tuotantoketjujen ongelmat sekä nouseva korkotaso heikentävät kasvuennusteita.

Työttömien työnhakijoiden määrä Helsingissä kuukausittain vuosina 2020–2022

Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: TEM, työnvälitystilasto.

Kuviossa nähdään, miten työttömyys kasvoi nopeasti koronapandemian alkamisen jälkeen. Erityisesti lomautettujen määrä kasvoi nopeasti. Tilanne on sittemmin tasoittunut, mutta työttömyysaste on silti edelleen korkeampi kuin vuonna 2019. Näin siitä huolimatta, että työllisyysaste on kohentunut.

Helsingillä on korkea sietokyky ulkoisia uhkia vastaan

Koronapandemia ja sitä seuranneet rajoitukset iskivät erityisesti matkailuun, ravintolatoimintaan ja kulttuuriin kytköksissä oleviin toimialoihin. Työttömyys kasvoi ja lomautettujen määrä lisääntyi nopeasti keväällä 2020. Monien palvelualoille suuntautuneiden yritysten toimintaedellytykset heikkenivät. Samaan aikaan joillakin asiantuntijavaltaisilla aloilla työntekijämäärät kuitenkin kasvoivat. Koronapandemian aiheuttamat ongelmat kohdistuivat talouden eri sektoreille epätasaisesti.

Erityisesti palvelualoihin kohdistuneesta kriisistä huolimatta kasvu jatkui informaatio- ja viestintäaloilla sekä tieteellisillä ja teknisillä aloilla. Palkkasummat kääntyivät koko kaupungin tasolla pian kasvuun ja kaupungin verotulot kasvoivat koronapandemiasta huolimatta. Ukrainan sota ei ole toistaiseksi ainakaan suoraan vaikuttanut merkittävästi talouselämään Helsingissä. Työllisyysaste on kohonnut, palkkasummat ovat kasvussa ja työttömien määrä vähenee. Pitkäaikaistyöttömien suuri määrä ja työvoiman kohtaanto-ongelmat haittaavat talouden kehitystä. Talouden laajemmat kansainväliset ongelmat kuten nopea inflaatio, korkojen nousu ja tuotannon pullonkaulat voivat haitata epäsuorasti tulevaa talouskehitystä myös Helsingissä.

Tähänastisen kehityksen perusteella Helsingillä on hyvät edellytykset kestää ulkopuolelta tulevia taloudellisia uhkia. Helsingille ominaiset tekijät, kuten korkea koulutustaso ja monipuoliset työmarkkinat sekä tietoon, osaamiseen ja innovaatioihin perustuvan yritystoiminnan suuri osuus antavat mahdollisuuden menestyä myös tulevaisuudessa. Näistä talouden sietokykyä lisäävistä ominaisuuksista on Helsingille etua myös tulevina vuosina. Monipuolinen yrityskanta, jossa erityisosaamiseen perustuvilla toimialoilla on merkittävä osuus, tukee talouden toimintaa jatkossakin.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#)

Lisätietoja: Arttu Vainio puh. 040 334 4799

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö
www.hel.fi/kaupunkitieto